

Jaarplan 2020

Rekenkamer Hilversum

Januari 2020

Rekenkamer Hilversum

Jaarplan 2020

Rekenkamer Hilversum

Dudokpark 1, kamer 1.14
Postbus 9900
1201GM HILVERSUM
rekenkamer@hilversum.nl

Januari 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Totstandkoming jaarplan	5
2. Onderzoeken	6
2.1 <i>Reeds gestart in 2019</i>	6
2.2 <i>Nieuwe onderzoeken in 2020</i>	7
3. Overige activiteiten	9
4. Planning	10
5. Begroting	11

Voorwoord

In dit jaarplan vindt u een overzicht van de onderzoeken die de rekenkamer van de gemeente Hilversum in 2020 zal gaan doen. Met deze onderzoeken willen wij bijdragen aan een beter bestuur in Hilversum. Hiervoor gaan wij graag in 2020 aan de slag.

In 2020 zullen we onze onderzoeken naar de warmtetransitie en privacy afronden. Daarnaast zullen we invulling geven aan één nieuw onderzoek en een nazorgonderzoek.

Voor meer informatie over de Rekenkamer Hilversum en al onze publicaties verwijzen wij u graag naar onze website <https://www.hilversum.nl/Home/Bestuur/Rekenkamer>. Via deze website kunnen burgers ook suggesties doen voor onderzoek door de rekenkamer. U kunt de Rekenkamer Hilversum ook volgen op Twitter via @RKHilversum.

Robert Elenbaas
Voorzitter

1. Totstandkoming jaarplan

In het najaar van 2019 heeft de rekenkamer alle fracties bezocht om input op te halen voor het nieuwe jaarplan. De rekenkamer heeft deze gesprekken en input vanuit de fracties zeer gewaardeerd. De rekenkamer heeft aan iedere fractie teruggekoppeld wat met de suggesties voor onderzoeken uit het rondje langs de fracties van 2019 is gedaan.

In totaal heeft de rekenkamer 42 verschillende suggesties voor rekenkameronderwerpen opgehaald vanuit de fracties. De rekenkamer heeft deze onderwerpen gegroepeerd naar overkoepelende thema's. De zes thema's, die het vaakst door fracties (direct of indirect) naar voren zijn gebracht, zijn (in willekeurige volgorde):

- wonen, definities en prestatieafspraken;
- effectiviteit van subsidies aan bijvoorbeeld de Tomingroep, Versa, Hilversum City Marketing, en Hilverzon;
- klanttevredenheid dienstverlening Hilversum;
- evaluatie WINST, doeltreffendheid Sociaal Plein;
- zelfredzaamheid van bepaalde (groepen) inwoners;
- verbonden partijen/gemeenschappelijke regelingen.

Voor 2020 heeft de rekenkamer besloten van de bovenstaande shortlist een onderzoek naar 'wonen' in haar jaarplan op te nemen.

De rekenkamer heeft in haar afweging verschillende criteria meegenomen, waaronder:

- maatschappelijke relevantie: het onderwerp raakt direct het belang van burgers;
- financieel belang;
- risico's voor doeltreffendheid, doelmatigheid en/of rechtmatigheid;
- toegevoegde waarde van rekenkameronderzoek: het levert informatie op waarover de raad nog niet beschikt;
- het onderwerp heeft bij voorkeur een breed draagvlak in de gemeenteraad: het onderwerp is niet politiek gemotiveerd, maar is verbonden aan aspecten van "goed bestuur" (kaderstelling en controle gemeenteraad: doeltreffendheid, doelmatigheid, rechtmatigheid, transparantie);
- spreiding van de onderwerpen over verschillende beleidsterreinen.

Ook betreft de rekenkamer in haar afweging de kosteneffectiviteit van een onderzoek: de keuze gaat uit naar een onderwerp waarbij de onderzoeksinspanningen en de mogelijke verbeteringen die uit het onderzoek kunnen voortvloeien in goede verhouding tot elkaar staan.

2. Onderzoeken

2.1 Reeds gestart in 2019

Warmtetransitie en de betrokkenheid van inwoners daarbij

Volgens het klimaatakkoord moeten alle gemeenten een plan maken om hun gemeente 'van het aardgas af te halen'. Iedere gemeente moet gaan bijdragen aan de regionale en uiteindelijk de landelijke opgave om de uitstoot van CO₂ te verminderen. Het is de doelstelling van de gemeente Hilversum dat in 2040 alle huishoudens aardgasloos zijn. Deze doelstelling heeft verstrekkinge gevolgen voor de inwoners van Hilversum en vergt een zorgvuldige voorbereiding. In deze voorbereiding moet de gemeente intensief samenwerken met netbeheerders, marktpartijen, woningbouwcorporaties en energiecoöperaties. Het is de taak van de gemeente om deze samenwerking te regisseren en de inwoners daarbij te betrekken. De gemeente heeft de inwoners niet alleen nodig om 'van het gas af te gaan', maar ook om mee te denken over de beste oplossing per wijk, de manier om daarover met inwoners in gesprek te gaan en tot besluitvorming te komen. De vraag voor gemeenten is dan ook: hoe krijg je inwoners in beweging en hoe kun je al actieve groepen inwoners ondersteunen?

De rekenkamer vraagt zich af hoe de gemeente Hilversum haar rol in de warmtetransitie ziet, wat andere partijen en inwoners hierin van de gemeente verwachten, welke bewonersinitiatieven er reeds zijn en hoe deze ondersteund worden vanuit de gemeente. De rekenkamer is in 2019 begonnen met een analyse van verschillende beleidsstukken en subsidieaanvragen en de inventarisatie van bewonersinitiatieven. Aan de hand van een aantal casussen wil de rekenkamer in 2020 zich nader verdiepen in de resultaten en de inmiddels opgedane ervaringen met bewonersinitiatieven. Ook is de rekenkamer benieuwd naar wat inwoners van Hilversum van hun gemeente verwachten in de warmtetransitie en of zij weten waar ze terecht kunnen voor advies en ondersteuning. De rekenkamer zal hiervoor een peiling onder burgers uitvoeren.

De rekenkamer verwacht het onderzoek voor het zomerreces van 2020 af te ronden.

Privacy: bescherming van persoonsgegevens

Om taken te kunnen uitvoeren leggen gemeenten gegevens van inwoners (persoonsgegevens) vast. In veel gevallen is het voor gemeenten niet alleen nodig om deze persoonsgegevens vast te leggen en te bewerken, maar ook om deze te delen. Niet alleen binnen de gemeente worden persoonsgegevens uitgewisseld tussen medewerkers en tussen afdelingen, maar ook tussen de gemeente en derden (bijvoorbeeld leveranciers van trapliften of zorgaanbieders), en tussen de gemeente en regionale samenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld met de afdeling inkoop van de regio Gooi- en Vechtstreek). De gemeente blijft in alle gevallen (ook die waarin bepaalde taken zijn uitbesteed) verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijke taak, waaronder het waarborgen van de privacy van haar inwoners.

De rekenkamer zal zich in dit onderzoek richten op de privacybescherming van persoonsgegevens van de inwoners van Hilversum. Bescherming van persoonsgegevens wordt vaak als een juridische en ICT-technische kwestie beschouwd. De rekenkamer neemt voor dit onderzoek echter als uitgangspunt dat een zorgvuldige en correcte omgang met persoonlijke gegevens vele aspecten

van de gemeente bedrijfsvoering raakt. Medewerkers van de gemeente Hilversum moeten niet alleen de regels kennen, maar ze ook vertalen naar beleid, processen, organisatie en techniek. Daarnaast kunnen medewerkers een spanningsveld ervaren tussen privacybescherming enerzijds en een doelmatige en effectieve dienstverlening anderzijds. De rekenkamer vraagt zich af in hoeverre de bescherming van persoonsgegevens van inwoners van de gemeente Hilversum gewaarborgd is, zowel in beleid als in de uitvoeringspraktijk. Ook is de rekenkamer benieuwd naar eventuele belemmeringen die medewerkers – als gevolg van privacybeschermende regelgeving en maatregelen – ervaren in de uitvoeringspraktijk.

De rekenkamer zal een documentenanalyse uitvoeren en diverse interviews houden. Aan de hand van casuïstiek zal de rekenkamer toetsen hoe beleid en regelgeving in de praktijk uitwerken. De rekenkamer heeft hiervoor twee casussen geselecteerd: de uitvoering van de Participatiewet en Smart City. Voor deze casussen wordt nagegaan hoe bescherming van persoonsgegevens leeft, op welke wijze dit is verwerkt in de dagelijkse processen, hoe daarnaar wordt gehandeld, welke afspraken (met derden) zijn gemaakt over het vastleggen en delen van persoonsgegevens, en welke belemmeringen men ervaart in de uitvoeringspraktijk.

De rekenkamer verwacht het onderzoek in het vierde kwartaal van 2020 af te ronden.

2.2 Nieuwe onderzoeken in 2020

In 2020 zal de rekenkamer een onderzoek gaan opstarten naar ‘wonen’ en een nazorgonderzoek naar ‘vastgoed’ uitvoeren.

Wonen

Opvallend was dat bijna alle fracties in het rondje langs de fracties van 2019 aangaven, behoefte te hebben aan een onderzoek over ‘wonen’. Onduidelijkheid en verschil in interpretaties wat betreft definities en aantallen, inzicht in de mate van realisatie van prestatieafspraken met woningbouwcorporaties, en in- en overzicht van de instrumenten die je als raad kunt inzetten om te sturen, werden in verband met het onderwerp ‘wonen’ genoemd door de fracties. Voordat de rekenkamer haar invalshoek, onderzoeksvragen en aanpak van het onderzoek bepaalt, zal zij eerst een vooronderzoek uitvoeren om te verkennen welke ontwikkelingen er zijn en of er bijvoorbeeld sprake is (op korte termijn) van nieuw beleid of evaluatie van bestaand beleid.

Nazorgonderzoek Vastgoed

Om de doorwerking van onze onderzoeken te verbeteren en de controlerende taak van de raad te ondersteunen, doet de rekenkamer een aantal jaren na de afronding van een onderzoek een nazorgonderzoek. Met een nazorgonderzoek bekijkt de rekenkamer in hoeverre er opvolging is gegeven aan de raadsbesluiten naar aanleiding van een eerder rekenkameronderzoek. In 2020 zal de rekenkamer een nazorgonderzoek naar vastgoed¹ uitvoeren. Hierin zal onder andere het nieuwe beleid van de gemeente Hilversum (vastgesteld door de raad op 11 december 2019), betrokken worden.

Systeem van subsidieverstrekking

Een ander onderwerp dat uit het rondje langs de fracties in 2019 naar voren kwam, is de effectiviteit van subsidies aan organisaties zoals Versa, Hilverzon, en Stichting Hilversum

¹ In 2017 vond het rekenkameronderzoek naar vastgoed plaats.

Marketing. De rekenkamer heeft besloten om een onderzoek naar het 'systeem' van subsidieverstrekking op te nemen op de shortlist. Onder "'systeem' verstaat de rekenkamer de koppeling tussen beleidsdoelen, verstrekte subsidies (proces van aanvraag tot en met beschikking), en de evaluatie van prestaties en resultaten. Aangezien het jaarplan van 2020 al gevuld is met drie onderzoeken (warmtetransitie, privacy en wonen) en een nazorgonderzoek, is een onderzoek naar het systeem van subsidieverstrekking op de shortlist gezet voor het jaarplan 2021.

3. Overige activiteiten

Contact met de raad

In februari 2020 zal de rekenkamer zich aan de hand van het jaarverslag 2019 verantwoorden over haar werkzaamheden in 2019. In het najaar van 2020 zal de rekenkamer opnieuw inventariseren welke onderzoeksbehoefte er leeft in de raad met het oog op het jaarplan 2021. Daarnaast zal er gedurende het jaar een aantal malen contact met de raad zijn over lopende en afgeronde onderzoeken.

Contact met de rekeningencommissie

In november vindt het jaarlijkse afstemmingsoverleg met de rekeningencommissie, de wethouder Financiën en de accountant plaats om de onderzoeksplanning voor het volgende jaar af te stemmen.

Contact met de griffie, college en ambtelijke organisatie

Naast het contact met de raad wil de rekenkamer ook dit jaar blijven investeren in goede relaties met de griffie, het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie.

Contact met de NVRR en andere rekenkamer(commissie)s

Buiten de contacten die gericht zijn op haar werkzaamheden in Hilversum, vindt de rekenkamer het belangrijk om contact te onderhouden met andere (lokale) rekenkamer(commissie)s. Dit contact krijgt mede vorm door participatie in de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR) en het bezoeken van congressen voor rekenkamers. Ook wordt zo nodig samenwerking gezocht met andere rekenkamers in de regio. Met dit doel is in 2017 een kring van rekenkamer(commissie)s uit de regio Gooi en Vechtstreek opgericht.

4. Planning

De planning van de rekenkamer voor het komende jaar ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

2020			
Januari - Maart	April - Juni	Juli - September	Oktober - December
Jaarplan 2020			
Jaarverslag 2019			
Uitvoeren onderzoek "warmtetransitie"	Afronden onderzoek "warmtetransitie"		
Uitvoeren onderzoek "privacy"	Uitvoeren onderzoek "privacy"	Afronden onderzoek "privacy"	
	Opstarten onderzoek "wonen"	Uitvoeren onderzoek "wonen"	Afronden onderzoek "wonen"
		Opstarten nazorgonderzoek "vastgoed"	Uitvoeren onderzoek "nazorgonderzoek vastgoed"
			Afstemmingsoverleg met rekeningcommissie
			Inventarisatie onderzoeksbehoefte raad

5. Begroting

De raad heeft voor 2020 het volgende budget voor de rekenkamer beschikbaar gesteld:

Kostenpost	Begroting
1. Onderzoeksbudget ²	€ 147.000
2. Overige kosten	€ 1.000
Totaal	€ 148.000

² Onder het onderzoeksbudget vallen de kosten voor inhuur van onderzoeksbureaus, de vergoedingen van de leden van de rekenkamer en de salariskosten van de secretaris/onderzoeker.